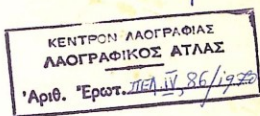

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

A^r
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκ. 1969 / 1/2/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Κρυόν. Εραν.*
(παλαιότερον ὄνομα: *Λόπε. β. ε. ...*), Ἐπαρχίας... *Ἡλείας*...
Νομοῦ... *Ἡλείας*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Κίττιος*
Ἰωάννης..... ἐπάγγελμα *Δημοδότης*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Κρυόν. Εραν.* *Ἀμαλιδιάδας*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *3. ἔτη*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Δημοθένης*.....
Πετρόπουλος.....
ἡλικία... *78*... γραμματικά γινώσκει... *Ἑλληνικοῦ*.....
..... τόπος κατογωγῆς *Κρυόν. Εραν*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζονται διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων; ... *Τὰ ἡμέω τῶν μετριάτων*
ἑναλλάξ.....
Ὑπῆρχον αὗται χωρίσται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικά διαστήματα; ... *ἑνηλλάσσοντο*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ... *κατὰ τὸ ἑλιστόν*
εἰς γεωργούς... *ἀλλὰ καὶ εἰς Μονὴν*.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; ... *Παραχωρεῖ μερίδιον ἀλλὰ κρατεῖ καὶ ὁ ἴδιος*
ἑνα τριοντίον ὅπερ διανέμεται μετὰ τὸν θάνατόν του.

- β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .....

... Μόνον μὲ τὴν γεωργίαν. Ἐλάχιστοι μὲ κτηνοτροφίαν.

- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; .....

Μαί λιβ. τοι

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Εἰς τὰ κτήματα τῶν μοναβτηρίων ἐργάζοντο κατόικοι αὐτῶν ἐνοικιαῖται μὲ ὅλην τὴν οἰκογένειάν των.

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.).

Κολλῆγοι Ποῖα ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ... ἦσαν οἱ πτωχοὶ τῶν κατοίκων.

- 3) Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ;

Εἰς εἶδος

- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

Οὗτοι προήρχοντο ἀπὸ τῶν ἰδίων τῶν ματοίκων ἢ ἀμειβή των ἦτο εἰς χρήμα.

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....

Δέν ἐχρησιμοποιοῦντο.

- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; .....

Ἐργάζοντο εἰς τὰ κτήματα των.

- β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ... ὅχι. ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .....

ὅχι.

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιās μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

... *Με ζωϊκὴν κόπρον καὶ καῦσιν...*
... *καλάμιās* .....

- 2) Πότε ἐγένετο τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... *ἐννενήκοντα χρ. ἔτη ἐννεν. μεταπολεμικῶς* .....

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .....

... *Ἀπὸ τοῦ 1920 καὶ μετέπειτα* .....

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόπτερο, δίπτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... *Μονόπτερον* .....

Ἐν τῇ ἀγορᾷ τῆς Ἀμαλιάδος
ἤτις ἐπρόκειτο ἐν τοῦ Βάλου...

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. Χερσουλία	4. ὕψος	7. ...	10. Τετρακέλι
2. Ἀλτροπόδα	5. γκάνθο	8. ...	
3. ...	6. ...	9. Σταβάρι	

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... *1965* .....

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... *1960* .....

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ ..... 1955 .....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....

..εἰδόμενοι καὶ τοῖκοι τῶν χειρῶν.

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ; ἦτο τὸ ὑπὸ τῶν γραμμάτων (γ)

βυρσιζόμενον. Σήμερον δὲ ὑπάρχει τοιοῦτον.

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. χερσὶν	6. ἱσθαίρι	11. ....
2.	7.	12. ....
3. Ἀλιτροπόδα	8.	13. ....
4. βύνδεαι	9.	14. ....
5. ...	10.	15. ....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμῳ).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

... Λογμ. τῶν ὅτι τὰ ἔδαφος εἶναι πεδινόν καὶ δὲν παρενιδεῖ διαφοράς τοῦ ὑνί ἢ τοῦ ἑνὸς τύπου ὅμοιον τοῦ κατωτέρω ἐχλεδαφραγματος

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ...

κυρτοεἰδές

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

ἐκ ξύλου

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἄριδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

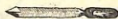
ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω ἀναφερόμενα μετὰ τὴν αὐτὴν ὀνομασίαν.....

πριόνι

ἀριδα

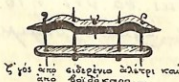

ρινί ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος..... *ἵπποι*.....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *καὶ ἐπὶ τὸ πλείονος δύο σκυνίως ἐν*...

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). ... *χαιροφία, δελιά* .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

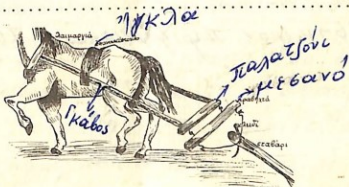
10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... *εὐβίχελι* .....

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζῶου ; ... *Παλαιότερον ἀλλὰ εἶναι σπανιὸν ἐν τῷ* .....

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; ... *γίνεται μετὰ τὴν ἀνάλυσιν τῶν δελιῶν καὶ ὁποῖα βινδύνονται μετὰ παρατσόνια μετὰ τὰ σχοινία καὶ ἀνομαζόμενα καΐβου. τὰ παρατσόνια βινδύνονται μετὰ τὸ μέγαλον καὶ μετὰ τὸ τριγχεί γίνεται ἡ βινδέσις μετὰ τὸ ἄροτρον.* -

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίαισις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποίος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρετὸς. Σημειώσατε ποίαν
ἢ συνήθειαν εἰς τὸν τόπον σας..... *οἱ ἄνθρωποι τῆς γῆς τῶν
ἐμπύρων. τῶν, ἐγ. οὐκ. διαδέχονται ἀπὸ ἑνὸς ἑταίρου.*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) .....

*.. Δὲν χρῆσιμα ποιοῦνται βοδία καὶ ξύλινα
.. ἄροτρα ..*

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

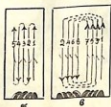
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία),
*Με σχοινία... ὅντινδε ἐμένα. ἐὰν τὴν ματιέτρανα
τοῦ ἀλόγου καὶ ἐμένα ἀπὸ τῶν χερσὶν τοῦ
ἀρότρου.*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὀργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακίαις) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

... *Παλαιότερον κατὰ α' σχεδιάγραμμα*
... *καλούμενον "εὐναύλακα"* .....

ἢ ὄργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

... *ἄλλῳ μὲν περιφερειακῶς "τετραγωνον"* .....

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.); ... *ἄλλῳ μὲν* .....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); μετὰ αὐλακιάν; .....

... *μετὰ αὐλακιάν* .....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον, μετὰ σκαπάνης, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον; ... *τὸ ἔδαφος εἶναι καταλλήλον διὰ*
ἀροτρον καὶ δὲν χρησιμοποιεῖται σκαπάνη .....

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεις) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ....

... *βοδία* .....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.....

... Δ. ἐν. ὑπάρχει... διὰ μ. ρ. β. ε. ρ. ...

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ... Ἐγίνοντο... δύο... ἓνα... τὸν Σεπτέμβριον...

ἢ ἀρχὴν... βυτωθρίν καὶ ἐλήγετο διὰ β. α. ρ. καὶ ἓνα... τὸν Νοέμβριον καὶ ἐλήγετο διὰ β. β. ρ. καὶ διὰ τ. α. καλαμπόκια καὶ τρίτο... ἢ ἑπορά...

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Σπίνθη... τρία... Σχίσιμο... διβόλισμα... φύτευσις

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρο-
νάπασιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρ ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Ἐπὶ... ἐν... ἔτος...

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; Διὰ... σίτον καὶ κριθὴν... δύο... Διὰ ἀραβοσίτου ψυχανθῶν καὶ κηπευτικῶν... τρία

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; .....

Τὸ ἔραβιστο... (β. α. κ. κ. οὐλί.)

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλει-
 ψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς, τὸ ἐν ἄκρον
 τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Με. ξυλινὴν ράβδον*
ἔχουσα διδυρᾶν ἄκρον ὀνομαζομένη
ν.γ. "ξάλην"

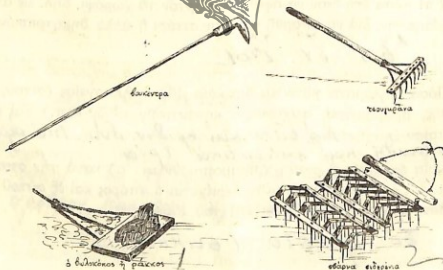
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
 σμα, διβόλισμα);

γίνεται μὲ βάρνισμα

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα,
 τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
 περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
 διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
 διάσματά τινων ἐκ τούτων)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
 που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

..... Ἡ... τῶπα... ομοία... πρὸς τὰ β. χ. ἔμ. α. ὡς
τὰ ματωτέρω... εἰς ἀρχομ. α. .....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

..... ἔστι... ἔμ. α.... δυνάμει... ἀπὸ τὰ μέλ. α. τῆς
οἰκογενείας... τῶν... διὰ τὰ ὁπότε... τὰ βόλ. α. βόλ. α....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. ....

..... πρὸς τὰ β. χ. ἔμ. α.... ἡ ὁπότε... ἐγίνετο... αὐλάκις
μαί... ἐν β. χ. ἔμ. α.... ἡ καλλιεργ.... ἡ καλλιεργ.... τῶν
β. χ. ἔμ. α.... πρὸς τὰ β. χ. ἔμ. α....

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σπυρί, τριφύλλι κ.ά. ....

..... πρὸς τὰ β. χ. ἔμ. α.... τὰ β. χ. ἔμ. α.
πρὸς τὰ β. χ. ἔμ. α.... διὰ τὰ β. χ. ἔμ. α.... ἐν τῶν
μαί... τὰ β. χ. ἔμ. α.... τὰ β. χ. ἔμ. α....

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. ....

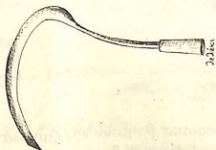
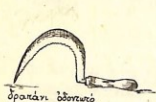
..... ἐγίνετο... ἐν τῶν... αὐλάκις...

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....
 με τὸ ὀδοντωτὸ δρεπάνι.....
 .....

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερίσμου, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε, ...

δοῦντο εἶναι ὡς τὸ ἐν ἐκχιδιογραμμιατι εἰκο-
 νιζόμενον... ὀδοντωτὸ δρεπάνι... τὸ μεταλλ-
 κὸν κέραν... ἔχεται... λαβὰ, τὸ ἐξ ὕλινου... χερσὶν...

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Παλαιότερον μὲ κλαδευτήρια, ἢ δρεπάνια - τελευταῖος δὲ μὲ κόβαι.

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἤτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). τὸ δρεπάνι
 ὀδοντωτὸ... τὰς κλαδευτήρια... ὁμαλῇ, ...

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; .....

Ἡ χειρολαβὴ ἦτο... ξυλινὴ... ὁ βιδιερὸς...
 βικριτὸς... ἐλέγετο... λαβὰ, ...

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ..... οἱ χαλμαῖδες ..... (ψύχται) .....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χειράς, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ..... μαναν... τῶν... ρεβιθίων καὶ τῆς ρόβης .....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. .... 40. ἕως 50. ἑκατοβτα .....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χειριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; .....

οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ .....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .. τοποθετοῦνται 10-20 δράγματα πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν .....

5) Πώς λέγονται τὰ τροποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. .... *ἀγκυαλίες* .....

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δὲ αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; *Οἱ ἴδιοι οἱ...*

*καὶ τοιοὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἀλλήλα βοηθούμε-
νοι ἀλλὰ καὶ χωρὶ καὶ περιερχόμενοι ἐξ ὀρεινότερων
χωρίων τῆς αὐτῆς περιφέρειας.* .....

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) .....

*Παλαιότεροι εἰς εἶδος (10%) καὶ με παροχὴν
τριῶν φαγητῶν ἡμερησίως
τώρα ἀμειβόνται εἰς χρῆμα καὶ με παροχὴν
δύο φαγητῶν ἡμερησίως (πρόχυμα - ψῆμα).*

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

Οχι. .....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

ἔπρόβλεπον.. νὰ μὴν.. ἀρχίσουν.. τὴν ἡμέραν
Τρίτην.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Διαφορα... δικήν

ἄσματα... ὁμοία... μετὰ τὰ ἄσματα
ἀλλήλων... ἐνδοξάζονται... Δὲν... εἶχαν... ἰδιαίτερα
ἄσματα.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἷς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔστιμον.....

Δὲν... ἀφῆκαν μέρος... ἀθήριστον
αὐτὲ... ὑπῆρχεν σχετικὸν... ἔδωμον..

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύνων.

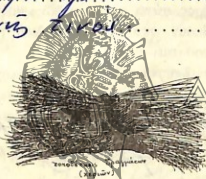
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύνων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μένουν οἱ στάχυνες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Παρμενοῦ... αὐθιγῶν

εἰς τὸν ἄρτον ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα περίπου
διὰ νὰ ζυγαροῦν καλύτερον. Τὸ δέβριο
ἐγένετο ἀπὸ τὰ χαράματα μέχρι τῆς 10 ὥρ. μ.
περίπου.

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Οὐκ ἴδιοι οἱ ἰδιοκτῆται μετέφερον.
 τὰ ἀμαγιάς καὶ ἐλαχμάτιον τα'
 δεμάτια τα' αἰδοῖα καὶ δένον. κ. φρη-
 νοποιῶν τε. "δεμάτια" ἀπὸ τοῦ ἰδίου
 τοῦ βιάχου.
 τὸ δέσιμο ἐγένετο ἀνεν τῆς χρησεως
 μηχανῆς τινος.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;.....

ἀγίνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θίβιν μέχρι
 ὅταν διδοῦν ὅλα τὰ δεμάτια καὶ
 μετὰ δυνάμειν τρέποντο ὅλα μαζί τοπο-
 θιζόμενα πλαγίως καὶ τὸ ἐν ἐπὶ τοῦ ἀλλοῦ καὶ
 με' τοῦ βιάχου ἐναλλάξ.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

οὐδὲ ἐνδυμεῖται

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς... *Τὸν. Ιανουάριον—
Φεβρουάριον... καὶ... τὸν. Αὐγόνετον...*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν, σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν... *Με... πλάτια... εἰς... ἢ... (Τετάρτοι)
ἢ... με... εἰς...*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζεται παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... *Ἐάν... εἰσάγεται καὶ
ἐν... εἰσάγεται καὶ... γίνεται ἢ... διατροφή με... σανόν.
γίνεται... το... φθινόπωρον ἢ... σπορά καὶ... κατὰ τὸν
Μαῖον ἢ... συγκομιδῇ... ἢ... κατὰ... γίνεται με... μόδα
παράμενει... πρὸς... εἰς τὸν... καὶ... εἰς... εἰς...
τρύπεται με... ταί... ἢ... πύρρον καὶ... εἰς... εἰς...*
- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.)... *Τὸν... Μαῖον... με... μόδα...*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐ χρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... ἢ... *Συγκεντρώνεται ἐπὶ τόπον*
(εἰς τὸν ἄγρον) ... Συγκεντρώνεται μετὰ χέρια ὃ
τὸν ἡγρόνκα, εἰς... χερσὶ θοῶτα...

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματίων πρὸς ἀλώνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Μετεφέροντο εἰς τὸ ἀλώνι

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; ....

Λέγεται θεμωνιά ἢ τοποθετεῖται εἰς σωρόν

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; ....

ἀνέκαθεν ἐγένετο εἰς ἀλώνι

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ...

Ἐκαστοὶ κατασκευάζουσι τὸ ἀλώνι εἰς τὸν ἄγρόν του

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

...ἐνήμερον... οὐδένα... μακρὴν... χρῆσιν... ἀλωνιοῦ
παλαιότερον... ἐκαστῇ οἰκογενείᾳ εἶχε... το'
ἀλώνι της.

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἀπὸ τοῦ τέλους
τονίου... ἐν τοῦ τέλους... ἡμέτερον... φησὶται μὲ
ἀγρονετικὰς μηχανάς.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ... γ. π. ὑρχον... καὶ... χωμα-

τὰ ἄλωνα... καὶ... πετράλωνα... ταῦτα... εἶχον
κιν. κλικάν... ἐκ... ὑρχο...

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλόν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)... παλαιότερον... ἀπὸ... ἐν... τοῦ... χρῆσις

ἀλωνιοῦ... ἐφ' ὅσον... τοῦ... μαγίμο... τῶν... χορτῶν... διαίτης
ἀξίως... (τὰ... παλαιότερον)... τοῦ... λεγόμενον... "ξάρισμα",
καὶ... ἐν... ἐκ... τοῦ... ξάρισμα... δια... βαρύνον.

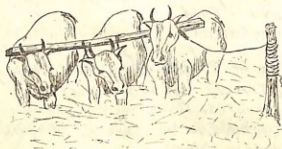
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

... ὅχι...
.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Τὰ δ' ὁμοία τοποθετοῦντο ὁρδία πῆρις τῶν
ἀλωνα ἐγγύς, ὅπότε ἐν βινετα ἐξύνοντο

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). *ἔγινετο δια τῆς χρῆς. ἵππων*

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεῦς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιοῦ ἐύκλινος στῆλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στήληρος,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἐρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

*... ἔγινετο χρῆς... ἑξῆς... πῆρις...
τῶν ὁρειῶν... ἐγγύς τῶν οἰ. ἵπποι...*

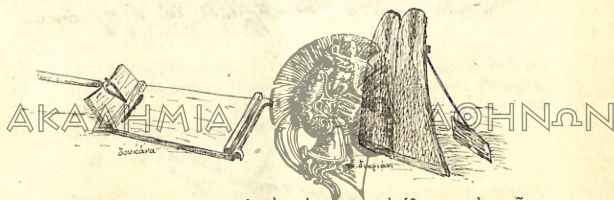
β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλιές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῆλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλιές περὶ τὸν
λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

.....τοῦ β.χ.οιν. ἀπὸ τοῦ μαθ.ετοῦ ἀλωνό-
β.τ.κ.λο. ἔδ.ε.το. εἰς. θ.η. λ.εἰ.ς. αἰ.τ.ικ.εἰ. περὶ-
βαλλο.ν. τοῦ. γ.α.μ.κ.ο.ν. τ.α. λ.π.π.α. ....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται
δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

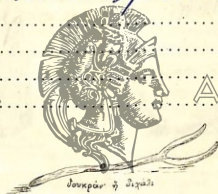
Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι,
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ;

.....δ.χ.ι. δ.ε.ν. ἔγ.ν.ε.το. χρ.ῆ.ε.ν

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ, τὴν ἐπομένην. ;..... γ

Ἀρχίζει... ἀπὸ τὴν 10ην πρωινῶν
μέχρι τὴν 4 ὡρακιανὴν
ὅτε καὶ διακόπτεται

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράν κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκότους στάχους ;.....

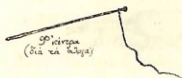
μαδιετα

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ἦτο ἐν χρήσει... ἡ εἰς τὸ... β. χε διὰ γραμμὰ
ἀνεφερομένην... (φ' κέντρα... διὰ τὰ ἀλόχα)... ἡ τ. τ. και
ὠνομάζεται "Καμουτζίνα".

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .....

Δὲν εἶχε ἰδιαιτέραν διαμερίαν .....

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα) .....

Κότταλα .....

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνοῦν καὶ ἀγωνιῶτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν .....

ὁ ἴδιος ὁ γεωργός .....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα). .....

ὁ χι .....

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ἔκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μήκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; .....

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιδῶν κλπ.).....

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ ἀμυγδίου δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; .....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρίσμου τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ; *Διάφορα δημοτικά*.
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνταγισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *το 1952... ἰδιαιτῶς ἐξοπλισμένη. ἐκ μηχανικῶν χωρίων κατασκευασμένη.*
β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. ....

Δὲν ἔχει ἰδιαιτέραν ἐνομασίαν.

τοῦ δικιργιάν (θ' λένισ)

τοῦ δικιργιάν (θ' λένισ)

τοῦ δικιργιάν (θ' λένισ)

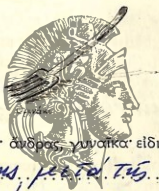
Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; *ἐπὶ στρογγύλον*
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο... *ἐμορφύνετο.*

τὸ ξυλινον φτυάρι... τὸτο δὲ τὸ ἑκαμνον, κοιδες... ἔλεγον, διὰ τὰ ὑπολογίσαν την περόντητα, ἀναλόγως τῷ ἔργῳ ποὺ δά ἀνέρχετο... ὁ ἑωρεῖ...

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... *μ.ε. το. θρινάκι. ὀνομαζόμενον διυριάνι μου τὸ ξυλινον φτυάρι.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνέμιζει)· ἀνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ; *ὁ ἰδιομυκτης μετὰ τῷ ἀνδρῶν τῶν καὶ τῶν ἐκκλητικῶν τέκνων τῶν...*

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινες τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

ταῦτα ὀνομάζονται ὑότβαροι ὁ ἀποχωρισμός τῶν καρπῶν ἔγινετο μ.ε. το. ὁ τριμπιωμα...

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο .....

..... διὰ ἐρίετο δυνάτεον ἀλύνεμα .....

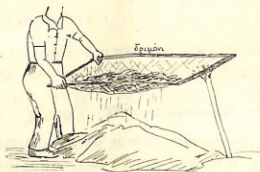
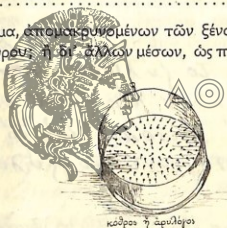
- 6) Ὃφου διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταγύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

..... μετὰ τοῦ δριμόνεμα .....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μετὰ ὅπας διαφορῶν μεγεθῶν· π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δριμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

... Παλαιότερον ἐργαλείο ποιεῖτο διὰ τὴν ἐργασίαν αὐτὴν τὰ δριμύνη .....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἄσπασμός τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

ἐν τῇ ἐργασίᾳ τοῦ εὐφραν
με τὸ ξύλινον φτυάρι... ἐχάρασσον ἕνα
κν. κ. λον πῆρις τῷ εὐφρῶν καὶ ἕνα σταυρὸν
καὶ κατόπιν ὑπὸ τῷ μέσῳ τῷ σταυρῶν
γευστήριον τὸ ξύλινον φτυάρι .....

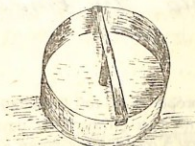
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

- γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλῳν ; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἄλῳν ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).

κατεβάγειτο ἡ δμαίτη
εἰς τὸ ἄλωνι παρόντα τῷ δματίστῳ. Ἡ μέτρηση
ἐγίνετο μὲ τὸ "μειοβάτειλον" ἢ μὲ τὸ
"καῖρτον".

μικοῖλι

κούτελος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

ὅταν ἐγίνετο χρῆσις ἐναντὶ τοῦ

σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρον τῶν δημητριακῶν (δόνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)

Τὸ καῖρτον φμογιαν εἰς τὸ σχῆμα
μὲ τὸν κούτελον (μυλωνδρικόν χωρητικότητος
ἢ δμαίδων καὶ τὸ μειοβάτειλον ὁμοίον εἰς
τὸ σχῆμα μὲ τὸ μειοκοῖλι χωρητικότητος
14 δμαίδων.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ

ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας)

ἐντὸς τῆς οἰκίας εἰς τὰ λυγμένα
"καβόνια".

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ

χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-
ξις αἰχυρῶνα ἐντὸς τῶν χωρίων

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; .....

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἤ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Μετὰ τὸ ἀλώνισμα τῆς βοσθίας
τοῦ ἀρνολόγου .....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Εἰς τὸ χωρίον τοῦτο οὐδέποτε ἡνά
πιετο κατ' ἔθιμον πυρά εἰς τὸ ὑπαιθρον.
Οὐδέ... ἐνεδυμύθη... τοιαῦτα... τε .....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; ...

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ; .....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγίᾶς κλπ.) ....

.....

.....

.....

.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

.....

.....

.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

.....

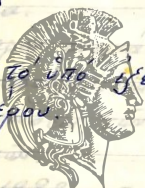
.....

Τὸ ὑποφύσσον χωρίον κρυπτόν
εὑρίσκεται βλ. τῆς ἐκδόσεως Ἀραβιάδος
αὐτῆς ἐξ αὐτῆς περὶ τὸ 9 χιλιόμετρα
Περὶ βλ. ἀπὸ πολλοῦ, καὶ ἀπὸ
τῆς αὐτῆς

Σημειώσεις

Σχετικαί με' τὸ ὑποφύσσιν
χωρίον κρυπτόν.

ὑπὸ τῶς διδασκάλου Κίτιου
Ἰωάννου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

4) Καλούνται (ή έκαλούντο) Ακαδημαῖοι π.χ. κατά το Πλάτωνα ο μαθητής του 'Ιουδα (περίγροφος Λεωμάρδης)

5) Παραθήσαντες Λεωμάρδη περιγροφόντων τον εαυτόν δι' ου τοναν ονομα

εχέτωσαν καὶ τοῦτο ἔσται
καὶ οὐκ ἔσται

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

καὶ οὐκ ἔσται
καὶ οὐκ ἔσται

Τό ὑπό ἑξέτασιν χωρίον Κρυονέρον
εὑρίσκεται Β.Α τῆς πόλεως Ἀμαλιάδος
ἀπέχον ἐξ αὐτῆς περί τά 9 χιλιόμετρα.

Περιβάλλεται ἀπό μιλῶσας, καταρύ-
του ἀπό πεύμα.

Τό παλαιότερον ὄνομά τιν ἦτο Λό-
πει. Περὶ τῆς προελεύσεως τῆς ὀνομα-
σίας τῶν ταύτης οὐδὲν τῶν κατοίκων
γνωρίζει σχετικῶς.

Κρυονέρον, τό 1929, μετενομασθῆν εἰς
Κρυονέρι καί κατὰ τό 1961 εἰς Κρυονέρον.

Τὴν ὀνομασίαν τὴν ταύτην ὀφείλει
εἰς μίαν πηγὴν, ἣτις μεμνῆναι εἰς τὸ ΝΑ.
ἄκρον τοῦ χωρίου καὶ πλησίον παλαιᾶς
Μονῆς, ὑδρεύει ἅπαντας τοὺς κατοίκους
καὶ ἀρδεύει τὸ περίβολο τῆς Μονῆς.

Ἡ Μονὴ αὕτη παλαιότερον εἶχεν
ὑπὸ τὴν κυριότητα τῆς τὰ πλεῖστα
τῶν κτημάτων τῆς περιοχῆς τοῦ χωρίου
οἱ κάτοικοι τότε ἠργάζοντο ὡς ἐνοί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

κιάται, ὀνομαζόμενοι κολλῆγοι
τὰ δὲ κτήματα κολλήματα.

Οἱ μοναχοὶ παρέχουσι πρὸς καθὲ
οἰκὴν μίαν ὠρισμένην ἔντασιν
τῆς μονῆς, συνήθως ἀμαλλιεργῶν
ἢ βασιλῆα μὲ τὸν ὅρον νὰ τὴν ἀνοίξῃ
νὰ τὴν καταστήσῃ καλλιεργήσιμον,
καὶ νὰ τὴν ἐργάσθῃ διὰ λογαρια-
σμόν της, πληρώνοντας εἰς τὸ μονα-
χικὴν τὴν δειψήν.

Μετὰ τοὺς αὐτοὺς ὅρους παρέχουσι
ἔντασιν διὰ τὴν γυτέωσιν ἀμπέλου
ἢ σταφυδαχτελέου, ὃ δὲ ἐνοικιαστὴς
παρμένειν μὲ τὴν ἀρχικὴν συνθη-
κὴν καλλιεργῶν τὸ κτήμα ἐπὶ πολ-
λὰ ἔτη.

Διὰ τοὺς ἐνοικιαστὰς εἰσὶν πρὸς
καλλιεργίαν ἀγρῶν ἢ ἀμπέλου ἔχουσιν
ἐνίοτε διαφορετικοὶ ὅροι. Συνήθως
ἀπὸ τούτων ἐλάμβανον τὸ ἥμισυ τῆς

Παραφύνη και τὸν ἴονο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

παράφυττος καὶ τοῖς ὑνόμαζον "μυδικά-
τορας".

Μεγά μέρος τῶν κτημάτων τούτων
ἐξηγοράσθη ὑπὸ τῶν κατοίκων καὶ αὐτῶ
περιώρίσθη βυζαντικῶς ἡ περιουσία τῆς
Μονῆς.

Σήμερον ἡ ἐναπομείνουσα περιουσία
ἐνοικιάζεται κατὰ τὴν δημοπρασίαν.

Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μὲ γεωργί-
αν καὶ ἐργασίαν μὲ τὴν καλλιέργειαν
τοῦ εἴδους τῆς μαύρης σταφίδος καὶ
τῆς ἀμπέλου. Ἄλλοι ἀσχολοῦνται μὲ
τὴν περιποίησην τῶν γαιοδένδρων καὶ
ἀρκετοὶ μὲ τὴν βυρκομεσίην τῆς ρυτίνης
ἐν τοῖς πενκοδακτύλοις.

Ἡ καλλιέργεια τῶν ἀγρῶν ἐλθὼν τὸ
πέδιον τοῦ εὐδάφους, ἀπὸ πενταετίας
γίνεται μὲ τραιτέρ.

Ἐλάχιστα μόνον ἀγροτεμάχια
ὀργάνονται μὲ ἵππους καὶ αὐτὰ εἶναι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς μέρος εἰς τὰ
ὁδοῖα δὲν δύναται ναί μεταβῆ το'
τραυτέρ, λόγῳ ἀμεταλληλότητος ἢ
στενότητος τῶν ἀγροτικῶν ὁδῶν, μερί-
μαί τῶν ὁποίων ἐξαιμαλιδούν ναί
παραμένουν στεναί ὡς ἔβαν καί πρό-
τῃ χρήσει μηχανικῆς καλλιέργειας.

Ὁ θέρεισμός γίνεται με' θειριστικάς
μηχανάς τὰς ὁποίας φερουν ἰδιώται
ἐπιχειρηματίαι.

Ὀλίγοι εἶναι οἱ ἄγροί οἱ ὁποῖοι
θερίζονται με' ὀρεπάνια καί τούτο
εἴτε διότι εἶναι μεμονωμένοι εἴτε
διότι ἡ ἀγνοία πρὸς αὐτοὺς ὁδὸς εἶναι
ἀμεταλλήλος διὰ τὰς μηχανάς.

Ἄν θῶμεν εἰς τὴν σκοπὴν καί εἰς
τὸν θέρεισμόν ἔχομεν καί ἐξαιρέσεις
ὁ ἀγνισμός γίνεται ἐξ ὁλοκλήρου
με' ἀγνιστικὰς μηχανάς.

Πρὸς τούτο συγκεντρώνουν ἅπαντες

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

τὰ ἐν ἱερομαρτυρούμεναι ἀγρῶν, προ-
 ερχόμενα βετιυρά των εἰς ἀγροὺς,
 ὁδοίους των ἢ βυρρενιμοὺς, εὐρεσκό-
 μένους κατὰ μήκος τῆς κυρίας ἀγρο-
 τικῆς ἢ κοινοτικῆς ὁδοῦ βχιματίδης
 ἑαυτος τὴν δευμονία του καὶ ἀναμένει
 τὴν διεύωδιν τῆς ἀγροτικῆς μηχανῆς.

Τὰ ἀχῦρα, παραλαμβάνει ἐν συνεχείᾳ
 ἕτερος ἐπιχειρηματίας, κατόπιν δευμονίας,
 καὶ ἀφ' οὗ τὰ δεύτ' ἡμετέρας, τὴν δευμονία
 μηχανῆς, τὰ προωδῶν πρὸς ἄλλας ὀρε-
 τὰς περιοχάς, διότι ἐνταῦθα κατὰ τὴν
 χειμερινὴν περίοδον γίνεσθαι χρῆσις ὡς
 ζωοτροφῆς μόνον βανος.

Ἡ μηχανοποιήσις αὕτη τῆς μαθητείας
 ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν συνεχή ἐλατ-
 τωδιν τῶν ἐντρεφεομένων ὑπὸ τῶν χωρι-
 μῶν ἱππῶν.

Οὕτω ἐνῶ παλαιότερον ἑαυτος εἶχεν
 ἀωαραιότητος ἑνα πολλοί δὲ καὶ δύο,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ἵππους, τρεφταίης ἐμειώσθαι βυφαντικῶς
καὶ συνεχῶς μειῶνται ὁ ἀριθμὸς.

Οἱ ἵπποι βύμερον ἵππους ἀνά δύο
βυεταρίζονται κατὰ τὴν περίοδον τῆς
ὁποῶς καὶ μαρτυροῦνται « βεμπροί ».

Οὗτοι ἐντὸς τῶν ἰσχυρῶν τῶν ἀναγκαζά-
ντων τὴν ἐπ' ἀμοιβῇ μαχηρῆσαν τῶν
ἀγρῶν, ἄλλων κατὰ τὴν, τῶν μὲν δυνα-
μένων καὶ καληρῆσαν διὰ τρεχέας.

Ἡ ὁποῶς γίνεσθαι κατὰ τὸν Νοέμβριον
μετὰ τὰς πρῶτας βροχὰς καὶ συνεχί-
ται κατὰ τὰς πρῶτας ἡμέρας τοῦ
Δεκεμβρίου.

Μετὰ τὸ πρῶτον γὰρ φορτῶνουν εἰς
τὸς ἵππους, τὸ βιδυροῦν ἄροτρον με-
τὰ τὰ ἐξαρτήματα του καὶ τὸν ὁπὸν
διότι ὄργωμα καὶ ὁποῶς γίνεσθαι τῶν-
τοχρόνως.

Ἡ ἀροτρίωσις γίνεσθαι περιγυρεῖακῶς
« τετράγωνον », ὡς τὴν ὀνομάζουν οἱ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

παύσιμοι.

Ὁ ὁπρὺς μετ' ὅ "τράστο εἰς τὸν
ἄμο διασπορίζει τὸν καρπὸ'.

Ἡ ὁπορὰ γίνεται ἢ πρὸ τοῦ ὄργουματος
ἢ μετ' αὐτό καὶ πρὸ τοῦ βάρνισματος
τὸ βάρνισμα γίνεται τὴν ἰδίαν ἢ
τὴν ἐπομένην ἡμέραν τῇ χρήσει τῆς
βιδρένικας βάρνας.

Κατὰ τὴν δι' ἀλόγων ἀποτρίωνιν
χρησιμοποιεῖται τὸ βιδρένικον ἀποτρίον

Ἀποτρίωνται τὰ αὐτὰ ἀπὸ τὰ χερσὶ καὶ
τὴν ἀλεστράτοδα, τὸ ἐν καὶ τὸ ἔξωθεν
τοῦτο μετ' ὅ "βιγγίλι", τὸ οὐδοῖον
φέρει εἰς τὸ οὐρον τοῦ σταβαρίου, συνδέ-
ται μετ' ὅ μεσάνο καὶ μετὰς συνδέ-
σας τούτων κρατεῖ τὰ παλατσόνια
(ἓνα ἢ δύο ἀνοχόμε τοῦ ἀριστεροῦ τῶν
ἵππων) τὰ σχοινιά τὰ οὐδοῖα συνδέ-
ουν τὰ παλατσόνια μετ' ὅ λαμπαρνά
λέγονται "τυάβοι", τὸ δὲ ἑπαινωκά-

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

πολλο λέγεται Ἰνκλα, καὶ εἶναι βερμά-
τινον.

Με' ὀχονία' δέ' τὰ ὅποια εἶναι βυν-
δεμένα με' τὴν "καπιστραίνα", τῷ ἀλό-
χου καὶ δεμένα ἀπὸ τὰ χερσὺν τοῦ
ἀρότρου, ὁ δευρὸς καλεῖται τὸ δῶρον.

Ἐν τῶν βλαπτικῶν φησὶν εὐρεῖα
χρὺς γίνεται τῷ ἀγνῶστῳ (τῷ ἀγνῶστῳ).

Λόγῳ τῷ μαλακῶς, τῷ χαλκῶς δὲν
ἀπαντᾶται ὅτε παρὰ πᾶσι δικάζει.

Κατὰ τὸν Μάιον μῦθα γίνεται ἡ
ποπὴ τῶν βανῶν, ἡ ὁποία τῶν ὁδοῶν
γίνεται πρῶτον καὶ οἱ ὁδοῖς κατὰ
τὴν διαρῆκα τῶν χειμῶνος χρησιμεύουν
ὡς χλωρὰ τροφὴ διὰ τὰ μικρὰ οἰκοδομη-
τῶν, τὰ "μαρτίνια". Ἡ ποπὴ τῶν γί-
νεται με' τὴν κόβα, ξηραίνονται ἐπὶ τό-
που καὶ ἔπειτα δένονται χερσὶν καὶ
μεταφέρονται εἰς τὸν ἀγρῶνα. Μὲ' βανὸς
πέφκουν τοὺς ἑγγίτερον τοῦ χωρίου ἀγρῶν

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγίᾳς κλπ.) ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δια' να δύνανται να τοῖς βοέκουν τα
"μαρτίνια".

Ο θείριος γίνεται μέ' ὀδοντωτά
δρεπάνια. Κυρίως δρεῖδε ὁ ὀδοντήτης
τῷ ἄφρῳ μέ' τὴν σύζυγόν του καὶ τὰ
δυναμένα πρὸς τὸντο ἄλλα μέλη τῆς
οικογενείας του.

Δυνατὸν να θηδεύται ἑαυτὸς καὶ ἀπὸ
τὰ μέλη ἄλλως ἢ ἄλλων ἀποχρησιζῶν μέ-
τη προῦποδεῖν ὅτι δα ἀνταποδεδῶ
καὶ αὐτὸς τὴν ἔργασίαν. Ἡ ἀρχηλοβοή-
δεια αὐτῇ παρῆται "δανειοαρὰ".

Ἡ χρῆσις τῶν ἐπ' ἡμερομηνίᾳ ἔργ-
των ἔχει σχεδὸν ἐκτελεσθῇ τῶν
νῦν ἐκτελεσθῶν ἡμερομηνίᾳ καὶ τῶν περιορισμέ-
νων ἔργων ἔργασίας (8 αἰριθμῶν ἔργων).
(Παλαιότερον οἱ ἐπ' ἀμοιβῇ δρεῖσται
ἡράδοντο ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς μέχρι τῆς
Δύσεως τῷ ἡμῖν).

Κατὰ τὸν θείριον αἰδουν διαφορά

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ἄλλα τα ὁδοῖα ὅμως δὲν διαφέρουν
ἀπὸ τὰς εἰς τὰς πανηγύρεις καὶ τὰς ἄλλας
ἐορταστικὰς ἐκδυκνύσεις λεγόμενα.
Βεβαίως ἀπορρίπτουν τὰ βραδύν ρυθμὸν
ἔχοντα "μεγέθη", τοιαῦτα.

Μετὰ συνεδρῶνται τὰ παράγματα
καὶ αἱ ἐνστάσεις διευκρινίζονται ὥστε καὶ
μακροτάται ἡ ἐργασία πρὸς εὐχαρίστησιν.

Ὁ δὲ δέσμιος τῶν δεμάτων γίνεταί
μετὰ αὐτὸς ὅλην ἡμέραν.

Ὁ ἴδιος ὁ χειρὸς συγκεντρώνει τὰ
χερόβουλα, ἐτοιμάζει τὰ "δέματα",
καὶ δίνει τὰ δεμάτια.

Ἡ ἐργασία πάντως αὕτη γίνεταί ἀπὸ
τὰς πρώτας πρωϊνὰς ὥρας μέχρι τῆς
10^{ης} πρωϊνῆς καὶ συνεχίζεται ἐπὶ
τινας ἡμέρας.

Τὰ δεμάτια τοποθετοῦνται εἰς τὴν
δέβιν εἰς τὴν ὁδοῖαν δένονται καὶ
παραινέουν ἐκεῖ ἐὼς ὅταν διδοῦν ὅλοι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ἔπειτα συγκεντρώνονται εἰς τὸν ἴδιον
ἀγρόν ἢ μεταφέρονται εἰς ἕτερον διὰ
τὸν ἀγχινομόν ὑπὸ ἀγχινοτικῆς μηχαν-
ρῆς.

κατὰ τὸ γδινόπαιρον δὲ μέτ' αἱ πρῶται
βροχαὶ καὶ ἄρ' ὅσον λάβῃ ὅλα τὰ ἀπαιρη-
τα μέτρα, τὰ ἀποβέπονται εἰς τὴν ἐμπόδιον
τῆς μεταδόσεως τῆς φωτιᾶς, ὁ γεωργὸς
θα' αὐτὴν τὰ τυχεῖ διαβιορτισμένα
ἀχρὰ καὶ τὴν μαλακίαν καὶ θα' ἐταρταῖ
τὸ χωρὶς διὰ τὴν ἐπόμενὴν καλλιέργειαν
ἢ θα' τὸν ἀγρόν διὰ λευαδί.

- Πυρραὶ εἰς σὺνδεμίαν περίπτωσιν ἀνάπ-
τονται εἰς τὸ χωρίον τῆτο, ὅτε καὶ
εἰς τὸ παρῆδόν ἡνάπιοντο ὡς καλῶς
ἐνδυμῶνται οἱ γεροντότεροι τῶν
νατοῖμων. —